

Motion till riksdagen 2005/06: MJ563

av **Jan Emanuel Johansson (s)**

Djur inom nöjesindustrin

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om djur inom nöjesindustrin.

Motivering

I Sverige används årligen ett okänt antal djur inom nöjesindustrin. Den svenska djurskyddslagen ställer mycket stränga krav på hur dessa djur skall hållas och skötas. Bland annat får de endast hållas på ett sådant sätt att de kan bete sig naturligt och så att deras hälsa främjas. Djurskyddslagen innehåller också en paragraf som ger många av de djur som används inom nöjesindustrin ett oinskränkt skydd mot lidande.

Vi människor har ett särskilt ansvar för de djur som vi väljer att hålla i fångenskap. Regeringen har i sitt djuretiska program "Lyckliga djur" utvecklat det etiska och moraliska perspektivet på djurhållning. Enligt programmet har djuren ett egenvärde och det är djurens behov som skall stå i centrum.

Cirkuslivet innebär ett trångt och kringflackande liv för de djur som används. Djuren utnyttjas till att göra konstner som många gånger är helt onaturliga för dem.

Cirkusarna förmedlar knappast en bild av djuren som är särskilt fruktbar i arbetet för ett djuretiskt hållbart samhälle. Det som förmedlas har väldigt lite, om ens något, med djurens naturliga liv att göra. Den användning av djur som cirkusarna står för innebär knappast heller att djurens egenvärde respekteras. Särskilt stötande är det när cirkusarna använder sig av exotiska och vilda djur. I Sverige är det fortfarande tillåtet för cirkusarna att använda sig av elefanter och sjölejon. Jordbruksverket har föreslagit att regeringen skall meddela ett förbud i djurskyddsförordningen, men så har inte skett.

Enligt min uppfattning bör användningen av exotiska och vilda djur förbjudas. Riksdagen bör ge regeringen sin uppfattning om detta till känna.

Vidare anser jag att regelverket för cirkusdjuren måste skärpas markant. Om djur ens skall användas av cirkusar måste de hållas på ett sådant sätt att

Fel! Okänt namn på

de kan bete sig naturligt och så att deras hälsa främjas. Jag tror inte att dessa krav går att förena med mobila cirkusar. Många av de cirkusar som turnerar i landet uppfyller ej djurskyddslagens krav och bör regelbundet kontrolleras av djurskyddsinspektör.

Djurparker har ofta två syften. Dels har de som uppgift att bevara arter, dels har de som uppgift att underhålla människor. Dessa två syften kan gå att förena med varandra, men det får aldrig ske på djurens bekostnad.

Jag ställer mig mycket tveksam till stora delar av den djurhållning som sker av djurparkerna. Hållning av marina däggdjur, t.ex. delfiner, i bassänger har kritiserats kraftigt från många håll, inte minst djurskyddsorganisationerna. De har bland annat pekat på en hög dödlighet. Andra saker som jag reagerar skarpt på är förekomsten av stereotyper. Det är känt att det är särskilt svårt att hålla isbjörnar på ett bra sätt.

Enligt min uppfattning bör hållningen av djur i djurparker genomlysas. Genomlysningen bör ske ur etologisk synvinkel men också utifrån vilken roll djurparkerna spelar i praktiken då det gäller bevarande av arter. Utomstående etologer bör medverka vid utformning av anläggningar samt vid beslut om nya regler för hållning av olika arter.

Under de senaste åren har jag i ökad omfattning uppmärksammat hur djur används vid filminspelningar, i reklamslag och i tv-program. Jag är inte ensam över att ha blivit illa berörd av hur djuren behandlats. Veterinärförbundet och Förbundet djurens rätt har vid flera tillfällen reagerat mycket kraftfullt. Reaktionerna har bland annat gällt reklamslag där fulla ungdomar rider på en gris, sparkar mot får, fumlig hantering av medicinering av djur, slakt etc.

Jag anser att skyddet för djuren måste stärkas markant när det gäller filminspelningar, reklamslag och tv-program. En väg kan vara att införa krav på etiskt förhandsgodkännande med den djurförsöksetiska prövningen som förebild. Riksdagen bör ge regeringen sin mening om detta till känna.

Djur används i dag i olika former av spelverksamhet. Jag tänker bland annat på hästar (trav- och galoppsporten) och hundar (Greyhound Racing). Spel på djur innebär ett stort riskmoment för djuren. Om stora pengar kommer i omlopp finns det stor risk för att djurens välbefinnande får stryka på foten.

I Sverige spelar vi inte bara på svenska tävlingar, utan även på lopp utomlands. När det gäller spel på hundar är lopp på engelska banor som står för den högsta andelen. I England är verksamheten förknippad med stora problem. Den engelske jordbruksministern tog för ett tag sedan till orda och krävde krafttag mot missförhållandena inom det han kallade "the Greyhound industry".

Enligt min mening kan inte spel på engelska hundlopp vara förenligt med kravet på att djurskyddet skall vara säkerställt. Jag ser också stora problem och risker med spelverksamheten på svenska banor.

Stockholm den 27 september 2005

Jan Emanuel Johansson (s)